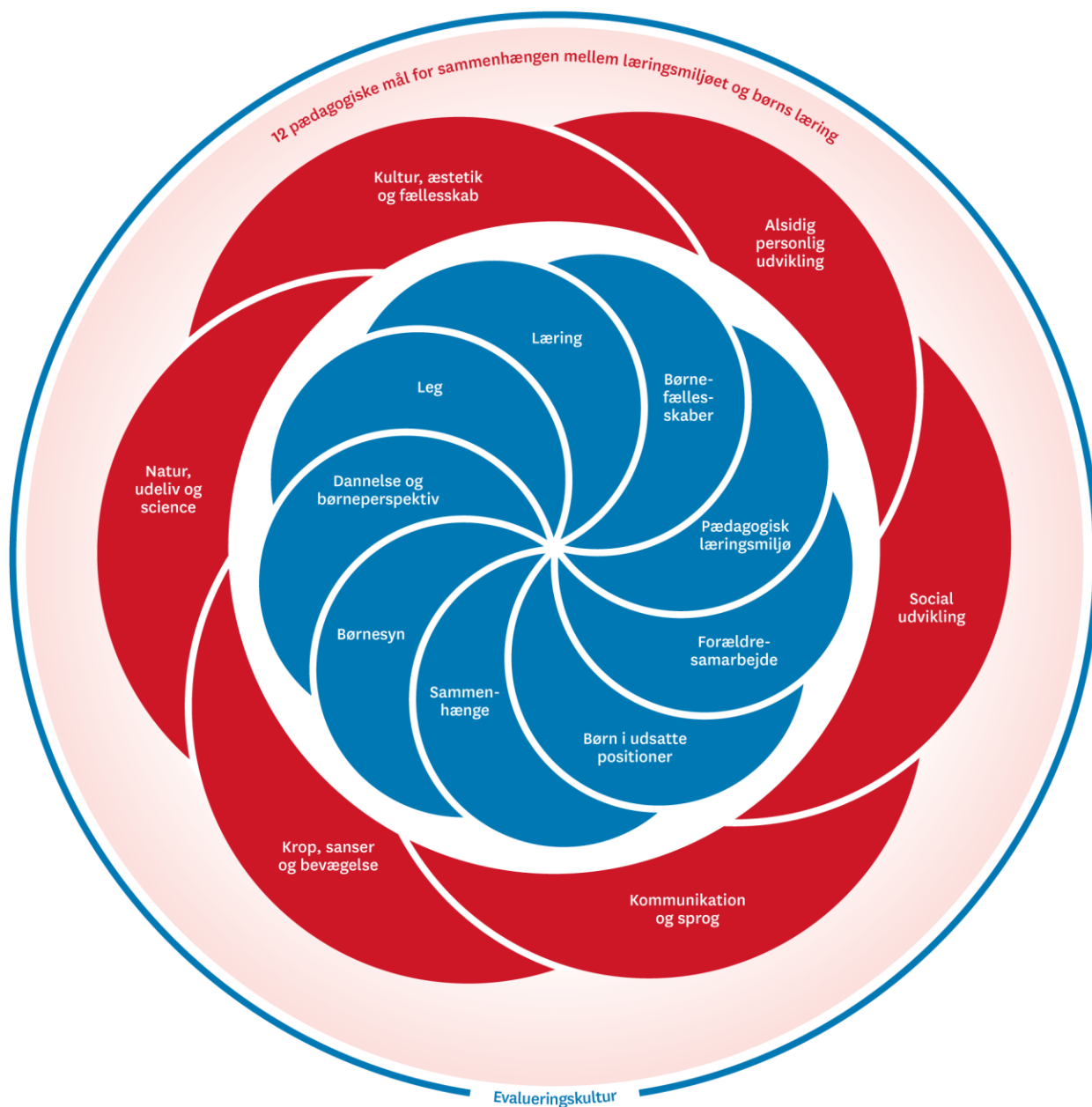

Pædagogisk læreplan for Børnebo Lyne 2021

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede

formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor hen-

vises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Børnebo er en integreret institution med op til 26 børnehavebørn og 9 vuggestuebørn.

Vi bor i den gamle lærerbolig ved siden af Lyne friskole, Derfor er vi et hus med mange mindre rum og i flere etager. Vi har en skurvogn i skoven, hvor der også er toilet faciliteter, en bålhytte og shelters. Her holder vi meget af at være og har både hele skovuger og faste ugedage, hvor vi er i skoven.

Fra efterårsferien til påske, er vi en formiddag om ugen i hallen.

Vi er i det daglige sammen i yder tidspunkterne, men opdelt i vuggestue og børnehave resten af dagen.

Børnehaven er yderligere delt op i 3 grupper, hvor der laves aldersrelaterede aktiviteter.

Vi har en stor legeplads og en lidt mindre ved vuggestuen. På legepladsen er der plads til såvel børnehave som vuggestuebørn.

Vuggestuen og børnehaven har hver deres indgang, men huset er åben, så man kan bevæge sig mellem børnehaven og vuggestuen, når det ønskes.

Børnebo er en privat institution, med en forældrevalgt bestyrelse. Dette er med til fra starten at danne udgangspunktet for vores tætte forældresamarbejde, hvor børn og personale oplever en engageret forældregruppe der kender og tager del i deres børneliv i Børnebo. Dette ses i den daglige kontakt, ifm. traditioner og arbejdsdage.

Sammen gør vi alt for at skabe et Børnebo, hvor der er tryghed, omsorg, udvikling, læring, legerum og hjerterum

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn:

I Børnebo har vi en positiv tilgang til børnene. Vi tager, i en fælles ramme, udgangspunkt i det enkelte barns kompetencer, udfordringer og behov, og gør hvad vi kan for at disse ses, mødes, forstås, udfordres og bringes i spil i såvel i den nære relation, hjemmet, primærgruppen samt i hele huset. Derved oplever barnet sig som en del af et fællesskab, samt at det og alle andre har værdi. Sammen med barnet, gruppen, personalet og hjemmet, øves der på at udvikle, hver enkeltes kompetencer, såvel personlige, følelsesmæssigt, kognitive, sociale og motoriske.

Vi er meget bevidste om, at forudsætningen for at kunne skabe udvikling og læring er at barnet er føler sig tryk samt mødt af nærværende voksne der snakker sammen. Vi er derfor meget opmærksomme i vores dagligdag på hvordan børnene har det. Hvis vi fx har planlagt, at vi alle sammen skal ud på legepladsen og arbejde med børnenes grovmotorik efter formiddagsfrugt, men lige netop denne dag, har fået besked fra tre forældre om, at deres børn ikke er på toppen i dag pga. ex. for lidt nattesøvn, så retter vi vores planer til sådan, at de tre børn som ikke er på toppen, får mulighed for at blive inde sammen med en voksen, for at kunne have en stille og rolig formiddag med fx historielæsning, mulighed for at tegne eller andre rolige aktiviteter.

Dannelse og børneperspektiv, Børnefællesskaber:

Børnene har en stemme, verbalt og nonverbalt, uanset alder. Lysten og modet til aktivt at give udtryk for egne behov, følelser, tanker, ideer og ønsker kræver en oplevelse af at være blevet hørt, set, mødt, fulgt og forstået, men også at opleve andre gøre det, forståelsen for det og hvad det kræver af barnet og fællesskabet.

Rammerne for fællesskabet skabes som udgangspunkt af personalet, men skal kunne udfordres, udvikles, evalueres og undersøges af og i fællesskabet således at de giver mening for alle.

Rammerne bidrager til tryghed og genkendelighed, men også en forståelse af meningsfulde måder at være sammen på, hvor alle oplever sig set og hørt samt som medskabere af indholdet i deres hverdag. Målet er at børnene får øget lyst og kompetencer til hensynsfuldt at deltage aktivt i og skabe meningsfulde sammenhænge og fællesskaber.

Leg:

I legen skabes energien og virkelysten og vi får som voksne et unikt indblik i hvad der optager barnet og gruppen og lade det udfolde sig og eller bidrage med nye eller andre muligheder i miljøet. Der er også der hvor, færdigheder og kompetencer øves og udvikles, følelser udleves, muligheder og relationer ses og skabes. Legen opstår og udvikles i og ud af miljøet og kan begrænses eller udvikles af det. Det er her vores vigtigste rolle som ansatte i Børnebo er, at skabe, udfordre, udvikle, indgå i eller værne om legemiljøer.

Legen har en grundlæggende betydning for barnets personlige og sociale udvikling, gennem legen styrkes barnet fantasi og identitet. Det at mestre noget er med til at booste barnets selvværd.

Læring:

Al vores læring foregår igennem leg og aktiviteter, vi har altid fokus på en god relation mellem børnene, men også mellem børnene og de voksne. Vi ser anerkendelse og nysgerrighed som vigtige faktorer i vores arbejde. Derfor kan det planlagte godt ændre form undervejs, alt efter hvilke input der kommer fra børnene og deres dagsform. Det prioriteres at der er tid og resurser til at forfølge børnenes spor og input.

Vi øver igennem leg, hvor vi gerne går foran og viser vejen, tager i hånden og hjælper undervejs, lader børnene øve selv eller sammen. Vi snakker med børnene undervejs, hører hvad de tænker og mener, påskønner deres indsats, og giver skulderklappet, når noget lykkes og opmuntrer undervejs.

Alt hvad barnet oplever og sanser giver rum til læring. Det at øve sig skaber grobund for børns læring, men med at øve sig følger risikoen for at fejle, det kræver både mod og tillid til omverdenen at begå fejl. Her er det, vores opgave er at skabe tryghed for det enkelte barn, sådan at det har mod på at øve sig gennem leg, rutiner, voksen styret aktiviteter og i relationer til både børn og voksne.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Børnebo starter læringen i det man træder inden for døren. Man siger godmorgen, får sine ting sat på plads, og sagt farvel til sine forældre. Man får hjælp, anerkendelse eller omsorg, alt efter hvilket behov der er. Vuggestuen og børnehaven åbner sammen om morgen, når der er mødt 3-4 vuggestuebørn, går vuggestuebørnene i vuggestuen. Som barn er man med til at bestemme, hvad der kommer frem om morgen, når morgenmaden er pakket væk. Nogle dage spilles der på instrumenter, der læses en bog, andre dage klippes der eller der laves perler mm. Når klokken er 8.30-9.00, ryddes der op, man tisser og vasker fingre inden man tager sin kop og går ud i sit grupperum. Almindelig dannelse, som vente på tur, stå ordentligt i kø, følge en besked øves naturligt her, ligeledes øves hygiejne og selvhjulpenhed.

Ved frugten øver vi at deles, vente på tur, tage det man har rørt ved, selv hælde vand op, sidde ved bordet, så alle syntes det er rat at være med. (pga. Coronasituationen er det en voksen som, deler mad ud og hælder vand op) ellers bliver det pivoteret at børnene selv øver dette.

I gruppetiden veksles der mellem voksenstyrede aktiviteter, rammesatte lege, observerede interesser, som tager udgangspunkt i den gruppe børn man har og de læringsmål der er for gruppen/det enkelte barn. Aktiviteten kan også forandre sig under vejs, alt efter børnenes input og dagsform.

Hos rødderne forgår legen med meget voksen støtte, hvor man lærer at deles om tingene, guides i at lytte til hinanden og skiftes til at bestemme. Overgangen fra paralelleg til rolleleg.

Derudover er fokuset på:

- sproglig udvikling igennem leg, historier, sang, rim og remser
- Behovsudsættelse og vente på tur
- Selvhjulpenhed
- At mærke og regulere sig selv – følelser og krop(ble, træthed, kold/varm mm.)

I mellemgruppen øves disse kompetencer forsat, men med en voksen der laver andre ting med andre børn imens.

- Kreativitet
- Rollelege og venskaber
- Konfliktløsning
- Kendskab til sig selv og andre gennem fortællinger

Hos den ældste gruppe øves det uden direkte voksent opsyn, de får rum og tid til at lege selv i gruppetiden, hvor den voksne er i nærheden, men ikke direkte i rummet.

Derudover arbejdes der bl.a med:

- Koncentration og opmærksomhed
- Bogstaver, tal og former
- Rim, remser og eventyr

- At opstille sig selv mål(færdigheder) og nå dem.

Vi kan tilbyde noget hjemmet ikke kan

Tilbyde et fællesskab ud over hjemmet med de udfordringer det giver

Læring ift at begå sig i fællesskaber.

Se, møde forskellighed og lære sig selv at kende ud fra det.

Flere at tage hensyn til, behovsudsættelse

Udfordres med udgangspunkt i udvikling(NUZO)

Gå foran, ved siden af, bagved

Vise mulige veje

Hvordan tager man kontakt, sociale færdigheder.

Selvhjulpenhed

At de bliver set og anerkendt og får troen på sig selv

Pædagogen som rollemodel

Rum/støtte til at drage erfaringer

Fokus på succesoplevelser

Gode/sunde rutiner hygiejne/mad

Samarbejde med forældre om børns læring

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Børnebo er forældrene en del af det daglige samarbejde. Vi involverer forældre i det daglige arbejde ved små historier ved afhentning/aflevering samt via møder, telefon samt facebookbeskeder og billeder.

Derudover afholder vi forældre/opstarts samtaler og opfordrer til legeaftaler i børnenes fritid.

Forældrene involveres også ifm. vores traditioner – mors dag, fars dag samt fastelavn og Lucia, og er altid velkomne i huset.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Alle aktiviteter planlægges under hensyntagen til nuværende børnegruppe og de enkelte børns individualisme.

Der laves særlige pædagogiske forløb under hensyntagen til det enkelte barns særlige behov.

Børn med i udsatte positioner vil have en særlig bevågenhed.

Vi benytter tværfaglig rådgivning, PPR , både til råd og vejledning i det daglige pædagogiske arbejde, samt som konsulenter ved særlige opgaver.

Vi vil samarbejde med forældre fra første bekymring til evt. senere inddragelse af PPR.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi indgår i et tæt og naturligt samarbejde med Lyne friskole, der er en synlig del af børnenes hverdag. Der tilrettelægges i samarbejde et førskoleforløb og drøftes gensidige forventninger samt referat af førskolesamtale overleveres efter aftale med forældre.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Lokalområdet er et læringsrum i sig selv. Vi støtter børnene og forældrene i at udforske og forstå dette ved at tage på ture (bondegård, brugsen, minibyen, biblioteket, ormehullerne, kælkebakken, hallen, skoven, søer, stranden). Billeder taget på disse ture danner grobund for yderligere samtaler og leg i huset samt hjemmene samt inspirerer forældre til nye udflugtsmål/aktiviteter. Fars dag arrangeres eksempelvis et lokalt sted som inspirerer til og præsenterer en ramme for muligt aktivt samvær med barnet/børnene.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Børnemiljø er det samlede begreb for fysisk og psykisk børnemiljø. Børnemiljøet vurderes og udvikles i samarbejde med børnene og forældrene.

Vi er opdelt i mindre grupper med god normering og mulighed for kendskab til det enkelte barn/gruppen og dets behov og indretter miljøerne efter og med disse.

Vi arbejder pt. På en totalrenovering af Børnebo for at skabe nogle mere tidssvarende og flexible rammer.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

- Børnehave:

- Vi viser barnet at det har værdi og kommunikerer tydeligt at vi er glade for at barnet er kommet samt at det har betydning.
- Vi har altid tid til at give det kram eller den guidning der gør at barnet føler sig tryk, også ved at udfordre sig selv.
- Vi guider barnet imod at have opmærksomhed på egne og andres udtryk og signaler og tilbyder strategier til at håndtere og møde egne og andres følelser.
- Vi tilskynder barnets initiativ og virkelyst.
- Udfordrer dem til at opleve og lære sig selv at kende i forskellige miljøer og sammenhænge. (Skov, koloni, forskellige grupper.
- Vi er rollemodeller og viser også hvordan man kan være spontan og improvisere. "I dag spiser vi frokost på gulvet"
- Vi synliggør og italesætter hvad det er vi og barnet øver os /sig på.

Mål

- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder på tværs af bl.a. aldersmæssige, kønsmæssige, sociale og kulturelle kategorier.
- Læringsmiljøet understøtter samspil præget af tryghed og nysgerrighed, således at alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse, også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Alle børn er selvhjulpne med

- Påklædning
- Ansvar for egne ting
- Hygiejne (toiletbesøg, håndvask, m.m.)

Alle børn har forståelse for forskelligheder

- Bevidsthed om, at alle ikke kan det samme, men alle kan noget
- Forståelse for hvem de selv er, alene og i samspil med andre
- Forståelse for, at andre nødvendigvis ikke kan li'/vil det samme som én selv

Alle børn er videns begærlige

- Forståelse for sammenhænge (når noget sker, har det indflydelse et andet sted, ex. når det bliver koldt, falder blade ned – men hvorfor?)
- Nysgerrige på livet
- Tør stille spørgsmål

Målet er nået, når:

Barnets egen selvhjulpethed giver overskud til, at barnet kan hjælpe en anden, der har brug for hjælp.

Barnets selvforståelse giver overskud til, at barnet er og har gode venner

Barnets videns begærlighed giver overskud til, at barnet tør prøve nyt og overskride egne grænser.

Vuggestuen

Fokus på at børnene bliver i en aktivitet.

Fokus på selvhjulpethed fx i garderoben og i spisesituationer.

Fokus på at deles om legetøjet fx om klodser, bøger osv.

Fokus på at barnet lærer at givefor sine behov fx via babytegn og at den voksne spejler barnets følelser.

Fokus på behovsudsættelse/at vente på tur fx når vi har sangkufferten eller ved rutsjebanen.

Fokus på renlighed barnet introduceres for potten/toilettet.

- I vuggestuen bruger vi meget tid på at gøre det nyopstartede barn tryk ved personalet og stedet, blandt andet ved i den første tid giver det faste personale øget nærvær og omsorg.
- I vuggestuen arbejder vi på at give barnet en begyndende forståelse for hvordan vi er sammen. Herunder de sociale spilleregler:
- f.eks. ved at barnet skal blive tryk ved at sidde ved siden af andre, at vente på tur når vi har sangkuffert og hjælper barnet til at kunne sige til og fra i en given situation.>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnehaven:

Vi viser at medindflydelse har betydning for motivation og lysten til deltagelse. At vi og de lytter til hinanden og inddrager hinanden.

Vi har alle sammen et ansvar for at alle er en del af og har betydning for fællesskabet.

Vi opfordrer til/og viser hvordan man kan dele med og hjælpe hinanden, men også melde ud/fra og tage ansvar.

Vi appellerer til at få forståelse for hinandens handlinger, forskelligheder og synspunkter frem for at dømme.

Vi viser tydeligt at barnet og dets bidrag i/til gruppen har betydning og er nødvendigt.

Mål

- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn trives og oplever at høre til i sociale fællesskaber, hvor forskellighed ses som en resurse.
- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn udvikler empati og relationer, der bidrager til demokratisk dannelse

Alle børn har en plads i fællesskabet

- Alle har nogen at lege med

- Leger på tværs af alder og køn
- Mobbefrit Børnebo

Alle børn respekterer og anerkender egne og andres grænser

- Kan sige fra og acceptere at andre gør det (konfliktløsning)
- Blive bevidste om at hjælpe hinanden med at blive selvhjulpne
- Vente på tur (tålmodighed)

Alle børn har en høflig omgangstone

- Bandeords-frit Børnebo
- Almén dannelse
- Bordmanerer

Målet er nået, når:

Barnets tilhørsforhold betyder, at barnet er savnet i gruppen ved fravær

Barnets forståelse for grænser betyder, at barnet har fået kendskab til, hvordan barnet kan løse de fleste konflikter selv

Barnets omgang med andre er præget af respekt og anerkendelse

Vuggestuen

Fokus på at børnene lærer turrutiner fx ladcyklen eller klapvogn.

Fokus på at børnene lærer de sociale spilleregler/ hvordan er vi sammen.

Fokus på at børnene forbliver trygge i større forsamlinger fx i hallen eller på den store legeplads.

Fokus på at børnene bliver trygge overfor andre voksne herunder andet personale i huset.

Fokus på relationsdannelse blandt børnene ved fx aldersopdelte aktiviteter.

- I vuggestuen er vi meget opmærksomme på, at følge børnenes spor. Eksempelvis ved at støtte børn i deres leg ved at guide og hjælpe dem i, at løse de konflikter, der kunne opstå.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi er og skal være tydelige i vores sprog. Vi leger med det og sætter ord på tanker, oplevelser og følelser. Vi synger, rimer og læser, har og tager os tid til at lytte, træne og udfordre og udforske sproget.

Mål

- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn får mulighed for at udvikle sprog, der bidrager til at de kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn gradvist udvikler sprog, så de opnår erfaringer med at sprogliggøre tanker, behov og ideer til brug i lærende, reflekterende og kreative fællesskaber.

Alle børn bruger sproget aktivt

- Konstant voksende ordforråd og ordforståelse
- Tale i stedet for at mumle og pege
- Konfliktløsning

Alle børn har forståelse for kommunikationsregler

- Regler for det talte sprog (jeg lytter, når du taler og omvendt, skiftes til at tale, m.m.)
- Har kendskab til kropssprog og mimik
- Har begyndende forståelse for skriftsprog

Alle børn mestre historiefortælling

- Genfortælle hvad barnet ser og oplever
- Fortælle til samling
- Kende forskel på fantasi og virkelighed

Målet er nået, når:

Barnets sprog er under løbende forandring og udvikling

Barnet kan skiftevis tale og lytte, samt vente på egen tur til at fortælle

Barnet fortæller (opfordret og uopfordret) om oplevelser andre steder

Vuggestuen

Fokus på sprogudvikling fx via dialogisk læsning.

Fokus på at de mindste børn introduceres for babytegn.

Fokus på at støtte børnene i, at de får en begyndende forståelse af at aflæse kropssprog.

Fokus på at børnene lærer at forstå korte og præcise beskeder,

Fokus på at børnene lærer at forstå begreber som fx ude inde og varmt koldt herunder kendskab til årstiderne.

I vuggestuen bruger vi babytegn til de mindste børn. Vi synger, har rim og remser og dialogisk læsning for at styrke og udvikle barnets sprog og ordforråd. Derudover bruger vi alderssvarende spil til de ældste børn.

Personalet er tydelige i deres kropssprog og mimik. Og gennem fx spejling støttes barnet i oplevelsen (f.eks. glæde, vrede, trist)>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Mål

- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mangfoldige måder at bruge kroppen på.
- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så de bliver fortrolige med kroppen, kropslige fornemmelser, kroppens funktioner og mangfoldige bevægelsesmuligheder.

Alle børn bruger og udfordrer egen krop

- Oplever glæde ved bevægelse
- Stolte over at kunne/turde nyt
- Er fysisk udholdende

Alle børn har kendskab til sundhed og sund livsstil

- Kender forskel til sundt og usundt
- Forståelse for hvad frisk luft betyder for helbredet
- Forståelse for at manglende hygiejne har indflydelse på sygdom

Alle børn har viden om kroppens fysiologi

- Ydre (udseende) og indre (organer)
- Funktioner (puls, vejrtrækning, m.m.)
- Sanser

Målet er nået, når:

Børnene er aktive og i bevægelse – skrammer vidner om aktive børn

Børnene kender forskel på sundt og usundt – og at der skal være plads til begge dele

Børnene kender egen krops behov (sult, tørst, kulde ...) og reagerer på det

Vuggestuen

Fokus på børnenes motoriske udvikling fx ved at de leger på forhindringsbane, men også fokus på børnenes finmotorik som fx at tegne, lægge puslespil eller at lave perler.

At børnene får kendskab til kroppens dele, dette får de fx gennem sang eller at vi tegner børnenes krop i fuld størrelse.

At børnene får kendskab til kroppens sanser, dette får de gennem forskellige sanseoplevelser som stimulerer fx lugtesansen eller følesansen.

I vintermånederne er vuggestuen med børnehaven i hallen, her bliver de udfordret motorisk, fx ved at kravle trille og klatre på bl.a. aktivitetsbane.

I løbet af året bruger vi børnehavens legepladser til at styrke kroppens motoriske udvikling. Vi har bl.a. en stejl bakke, der er fliser der opfordrer til løb og cykling og rum der giver plads til ro og fordybelse bl.a. at ligge i hængekøjen.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Mål

- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som stimulerer og udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturtyper, naturfænomener og levende organismer, samt en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling
- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, og således får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed

Alle børn har viden om naturen og dets kræfter

- Naturkendskab
- Naturhensyn
- Naturfænomener

Alle børn har viden om årstidernes skiften

- Påklædning i forhold til gældende årstid, vejr, m.m.
- Aktiviteter
- Kalender (sammenhæng mellem måneder, årstid, traditioner, m.m.)

Alle børn bruger deres sanser og skærper deres nysgerrighed

- Lyst til at eksperimentere

- Tid til fordybelse og undersøgelse
- Kreative med naturens materialer

Målet er nået, når

Børnenes naturviden vises ved, at de færdes hensigtsmæssigt i og glædes over at opholde sig i naturen

Børnene viser glæde over at færdes i naturen uanset vejr og årstid

Børnene er nysgerrige efter, hvad de kan i naturen og hvad naturen kan betyde for dem

Vuggestuen

At børnene introduceres for/bliver tryk ved udelivet både på legepladsen og i skoven, herunder også at det okay at blive våd og at få beskidte fingre.

At der skabes interesse for naturens muligheder for leg og bevægelse fx i skoven hvor der er væltede træer og en troldehøj.

At børnenes nysgerrighed for dyr og planter vækkes.

At børnene bliver opmærksomme på at naturen og dennes materialer kan anvendes til leg.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Mål

- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn indgår i et ligeværdigt og mangfoldigt fællesskab, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Læringsmiljøet understøtter, at alle børn får mangfoldige kulturelle oplevelser både som tilskuere og aktive deltagere, så deres engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed stimuleres, og at de får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Børnene har viden om den kultur de vokser op i

- Land contra by
- Danske traditioner og værdier
- Kendskab til andre kulturer

Børnene har kendskab til teater, mimik, sang, m.m.

- Spille teater, lave skuespil, sanglege, m.m.
- Fremføre teater m.m. for andre
- Indgå i fortælling

Børnene har kendskab og erfaring med forskelligt materiale og teknikker

- Eksperimentere med forskelligt materiale
- Tegne, male, bage, klippe, ...

- Bruge kendt materiale alternativt

Målet er nået, når

Børnene genkender traditioner fra tidligere år og glæder sig til gentagelse

Børnene deltager aktivt i fremførelse af teater, fortælling, m.m.

Børnenes produktion viser tydeligt, at de selv har lavet det

Vuggestuen

Fokus på at børnene introduceres for sangkufferten og for kufferten med rim og remser, og at børnene får lyst til at deltage aktivt ved dette.

Fokus på at børnene introduceres for/ får en forståelse for, hvordan vi agerer, når vi synger eller har rim og remser, herunder at vi bliver siddende på vores plads og øver os i, at fastholde fokus, på det der sker

Fokus på at børnene udvikler en fortrolighed mellem musik og bevægelse fx ved sanglege.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

I Børnebo er der en kultur hvor vi altid kan gå til hinanden og undre/udfordre/spørge ind til hensigten med eller få hjælp til en pædagogisk aktivitet eller tilgang. Pædagogikken evalueres i hverdagen, også i samarbejde med forældre, samt til månedlige personalemøder.

Derudover anvendes eksternt sparring med PPR eller tilkøbte konsulenter.

Der udarbejdes SMTTE eller GLK model på valgte forløb/aktiviteter

Arbejdet dokumenteres/evalueres ift. Forældre gennem billeddokumentation, produkter eller små historier.

KIDS vil i fremtiden indgå som et redskab til observation samt refleksion over vores praksis.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Læreplanen evalueres årligt på pædagogisk dag, samt fremlægges til generalforsamling.

